

Fen Öğretiminde Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımının Öğrenci Tutumlarına ve Öğrenme Ortamına Etkileri

The Effects of Constructivist Learning Approach on Attitudes and Learning Environment in Science Teaching

Oğuz ÇETİN Yasemin GÜNAY

Öz

Problem Durumu: 2000 yılı Fen Bilgisi Öğretim Programı, öğrencilerin önceden var olan bilgilerini kullanarak bilgiyi yapılandırmalarını, aktif öğrenme yöntem ve tekniklerini kullanarak bilgiye ulaşmalarını, araştırmalar ve incelemeler yoluyla da etkili ve anlamlı öğrenmeyi hedeflemektedir. Buna karşın, okulların çoğunda Fen Bilgisi derslerinin işlenişinde hala geleneksel yöntemler kullanılmaktadır.

Araştırmanın Antacı/Araştırma Sorunu: Bu araştırmada, Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin tutumlarına ve sınıf içi organizasyonlarda rol alma düzeylerine etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın problemi İlköğretim 6. sınıf Fen Bilgisi Dersinde yer alan "Vücudumuzda Neler var? Çevremizi Nasıl Algılıyoruz?" ünitesinin yapılandırmacılık kuramına dayalı öğretiminin, öğrencilerin tutumlarına ve sınıf içi organizasyonlarda rol alma düzeylerine olan etkisi nedir? şeklinde belirlenmiştir.

Araştırmanın Yöntemi: Araştırmada yarı deneysel desen kullanılmıştır. Uygulamada; 25 kişilik deney grubuna yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına dayalı iş-birlikli öğrenme ve aktif öğrenme yöntemleri ile öğretim yapılmıştır. 23 kişilik kontrol grubunda ise geleneksel öğretim yapılmıştır. Uygulama öncesi ve sonrasında her iki gruba fen bilgisi dersine yönelik tutum ölçeği uygulanmıştır. Tutum ölçeği yanıtları SPSS 11.0 programında analiz edilmiştir. Bunun yanında deney grubu öğrencileriyle yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Ayrıca deney grubundan ras-

gele seçilen 3 öğrenci de 3 farklı gözlemci tarafından gözlemlenmiştir.

Bulguları ve Sonuçları: Öğrencilerin fen bilgisi dersine yönelik tutum ölçeğinden almış oldukları puanların ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak deney grubu lehine anlamlılık göstermektedir. İçerik analizinden elde edilen bulgulara göre öğrencilerin inceleme, araştırma ve gözlem yapma gibi uygulamaya yönelik olumlu tutum geliştirdikleri belirlenmiştir. Bu durum tutum puanlarında deney grubu lehine olan anlamlı farklılığı destekler niteliktedir.

Araştırmada deney grubunda yer alan ve tesadüfi yollarla seçilmiş üç öğrenci, bağımsız üç gözlemci tarafından gözlenmiştir. Bu gözlem sonuçlarına göre öğrencilerin sınıf içinde rol alma düzeylerinin olumlu etkilendiği saptanmıştır. Cinsiyet açısından bakıldığında, deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında cinsiyete göre erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılıklar söz konusudur: Öğrencilerin değerlendirme formundan almış oldukları puanların yüzdelere bakıldığında, işbirlikli öğrenmenin öğrenciler üzerinde olumlu etkileri olduğu söylenebilir.

Öneriler: Her konu öncesinde öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkaracak etkinliklerin yapılması, öğretim yaparken de bu ön bilgiler ile yenileri arasında bağ kurularak bilginin anlamlandırılması ve yapılandırılması önerilmektedir. Böylece anlamlı öğrenme de gerçekleştirilebilecektir.

Anahtar Sözcükler: Yapılandırıcılık, fen öğretimi, öğretim modelleri, işbirliğine dayalı öğrenme